

[Boeck-Hansen]

Krigstiden gik meget haardt ud over Privatbanerne, ligesom den gik ud over mekaniserede Virksomheder i Almindelighed. Det gik stærkt ud over Banernes Materiel, ikke mindst over Privatbanernes, og ogsaa i allerhøjeste Grad over deres Anlæg. Deres Skinner blev slidt ud, og ganske særlig tror jeg, at det er gaaet ud over Sporskifterne, saa alene af Hensyn til Sikkerheden paa Banerne er det vist uomgængelig nødvendigt, at disse Anlæg rekonstrueres, saa man kan køre med større Sikkerhed. Ogsaa Materiellet er i allerhøjeste Grad forfaldent. Som det er i Øjeblikket, kan det undertiden være en sand Lidelse at køre med disse Privatbaner, ikke mindst om Vinteren. Jeg har oplevet at køre i Jernbanevogne, hvor Dørene ikke kunde lukkes, og det er nu engang modbydeligt, naar der er 20 Gr. Frost udenfor, i Vogne hvor Lysanlægget var i Uorden, saa Lysene ikke kunde brænde, og saadan er der mange Mangler, som maa og skal afhjælpes. De tyske Soldater for heller ikke blidt frem mod Banernes Materiel, og den store Transport medførte naturligvis ogsaa et ualmindelig stort Slid paa Banerne, saa det er utvivlsomt nødvendigt at gøre noget ganske ekstraordinært for at bringe dem i god Orden.

Man maa vist ogsaa sige, at rent teknisk er mange af Privatbanerne endnu meget gammeldags i hele Driften. Nu har man fundet paa at lave disse i Virkeligheden udmærkede saakaldte Skinnebuser, som ogsaa staar omtalt i Bemærkningerne, og de er meget billige, forholdsvis billige i hvert Tilfælde i Drift og kan forøge Rejsehastigheden ganske betydeligt, og det er en af Privatbanernes svage Sider, at de ikke kan konkurrere med Rutebilerne, fordi de ikke kan gennemføre den samme Rejsehastighed som disse. Privatbanerne har i Rutebilerne nogle meget haarde Konkurrenter, det kommer man ikke udenom, men paa den anden Side maa man sige, at Rutebilerne i ikke ringe Grad svigter den gennemgaaende Trafik. De kommer meget ofte slet ikke op til de større Baner og har slet ikke nogen Forbindelse med de gennemgaaende Tog, og man kan ogsaa sige, at de aldrig har tilstrækkeligt Reservemateriel til at kunne tage det store Antal rejsende, der kommer specielt ved Højtiderne. Der formaar Rutebilerne ikke paa nogen Maade at gennemføre Befordringen, og Vinterdage er det og-

saa meget ofte saadan, at Banernes Drift kan gennemføres, naar Rutebilerne er gaaet i Staa. Selv om man altsaa maa indrømme, at Rutebilerne paa mange Maader maaske er bekvemmere, maa alligevel Privatbanerne og Sidebanerne i Almindelighed siges at være nogenlunde uundværlige; det har vi f. Eks. haft Lejlighed til at konstatere i de sidste 4—5 Aar. Men Banerne skal naturligvis holdes i Orden, og det var ogsaa rart, om de kunde tilegne sig noget større Renlighedssans. Det maa man nok sige. Jeg vilde foreslaa, at de forskellige Baneledere rejste over til Bornholm for at se, hvor rent og pænt man kan holde Materiellet. Selv om det er blevet gammelt, kan det godt holdes i større Orden, end mange Privatbaner holder deres Materiel.

Nu foreligger der altsaa her et Forslag fra den højtærede Minister, hvorefter der skal anvendes et halvt Hundrede Mill. Kr. til at rekonstruere, retablere Banerne. Deraf mener man, at Banerne selv kan klare de 10 Mill. Kr.; saa er der 40 Mill. Kr. tilbage, som man vil dele imellem Kommunerne og Staten i Forholdet 1:2. Det vil sige, dette Lovforslag i Virkeligheden skulde omfatte 27 Mill. Kr., men da Materiellet ikke paa nogen Maade kan skaffes hverken paa 1 eller 2 Aar, mener man, at denne Udgift vil blive fordelt paa 5 Aar. Hurtigere tror jeg for øvrigt heller ikke, at det kan gennemføres. Jeg tror, det er udelukket at skaffe Materiellet og gennemføre Rekonstruktionen hurtigere end de omtalte 5 Aar. Saa er der altsaa 13 Mill. Kr. tilbage til Kommunerne, og det kunde godt være et Spørgsmaal, om det ikke er lige haardt nok at paalægge Kommunerne en saadan Byrde. Kommunerne har altid haft store Byrder at bære netop i Privatbanerne, og man maa ikke glemme, at Beboerne i disse Kommuner, til Trods for at de ingen Statsbane har, er med til at betale Statsbanernes Underskud. Naar de saa maa klare sig med Privatbaner, i hvert Tilfælde til den nærmeste Trafik, kunde man maaske sige, at det var lige haardt nok for dem, idet de jo Gang paa Gang har maattet bære deres Baners Underskud. Derfor vilde jeg tro, det kunde tænkes, at man i hvert Tilfælde kunde tale om dette Spørgsmaal i Udvalget og muligvis komme til en noget mindre Belastning af Kommunernes Budget.

For at faa disse Penge fordelt paa en saa forstandig og retfærdig Maade som mu-